

Diversitat ètnica i formes de vida a l'Àsia oriental

Pablo Pareja Alcaraz
Alexandra Prats Armengol
Joan Ribas Sebastián

PID_00167558

Universitat Oberta
de Catalunya

www.uoc.edu

Índex

1. Diversitat ètnica i formes de vida a l'Àsia oriental.....	5
Bibliografia.....	9

1. Diversitat ètnica i formes de vida a l'Àsia oriental

1. La diversitat ètnica. El paisatge humà de l'Àsia oriental

Pel que fa a les dades de la població estrangera resident i treballadora al Japó (vegeu les dades del 2001 en la pàg. 17), el 2007 assoleix més de 2,1 milions. Els grups més grans continuen essent els coreans i xinesos; també són importants els brasilers (descendents d'antics emigrants japonesos al Brasil), i també els procedents de les Filipines, el Perú, els Estats Units, Tailàndia, el Vietnam i Indonèsia.

Font: "Population and Households". A: *Japan Statistical Yearbook 2010*: <http://www.stat.go.jp/English/data/nenkan/1431-02.htm>

2.1. La Xina

El **nord-oest** de la Xina, les actuals províncies de Heilongjiang, Jilin i Lioning, es correspon aproximadament al territori de l'antiga Manxúria (pàg. 20). L'altre grup ètnic important en el **nord-oest** de la Xina el constitueixen els dos milions de coreans que hi viuen (pàg. 21).

En aquestes dues frases, on posa **nord-oest** hauria de dir **nord-est**, tal com teniu escrit correctament en el títol de l'apartat "Nord-est. La terra dels tungusos". En la segona frase, **Xina** hauria d'anar separat d'el.

A Yunnan conviuen vint-i-sis minories nacionals diferents, que representen un terç de la població. De fet, al començament dels anys cinquanta, dos-cents seixanta grups d'aquesta província van sol·licitar ser reconeguts com a grups ètnics. L'heterogeneïtat ètnica de la província és una de les més altes de la Xina (pàg. 26).

Sobre el reconeixement i classificació de les minories ètniques a Yunnan vegeu:

T. S. Mullaney (2004). "Ethnic Classification Writ Large: The 1954 Yunnan Province Ethnic Classification Project and Its Foundations in Republican-Era Taxonomic Thought". *China Information* (vol. 18, núm. 2, pàg. 207-241).

2.3. El Japó

Lectura recomanada

Sobre les relacions sinotibetanes (pàg. 25), són de recomanable lectura:

D. Anand (2007). *Geopolitical exotica. Tibet in Western imagination*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

A. M. Blondeau; K. Buffetrille; W. Jing (2008). *Authenticating Tibet: answers to China's 100 Questions*. Berkeley: University of California Press.

Sobre les minories ètniques japoneses hi ha molt poca informació actualitzada, ja que no estan incloses dins les estadístiques oficials que prepara i publica l'estat japonès. Tanmateix, és possible fer-se una idea del seu estat actual consultant els diversos informes que estan recollits per la UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees):

State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2009 - Japan: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4a66d9b2c.html>

State of the World's Minorities 2008 - Japan: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/48a7eae9c.html>

World Directory of Minorities and Indigenous Peoples - Japan: Overview, 2008: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4954ce5c23.html>

Sobre els burakumin (pàg. 34) podeu consultar:

World Directory of Minorities and Indigenous Peoples - Japan: Burakumin (Buraku people). 2008: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/49749cfec.html>

I la pàgina web del *Buraku Liberation and Human Rights Research Institute*: http://blhri.org/index_e.htm

Sobre els habitants d'Okinawa (pàg. 34):

World Directory of Minorities and Indigenous Peoples - Japan: Ryukyuan (Okinawans). 2008: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/49749cfdc.html>

Pel que fa als coreans (pàg. 35):

World Directory of Minorities and Indigenous Peoples - Japan : Koreans. 2008: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/49749cfd41.html>

El nombre total de coreans des de 1950 fins a l'actualitat sempre ha estat per sota dels set-cents mil. L'explicació del fet que el nombre augmenti és que entorn de tres-cents mil coreans han adquirit la nacionalitat japonesa entre el 1950 i el 2000 (pàg. 36).

Aquesta tendència a adquirir la nacionalitat japonesa ha continuat, ja que l'any 2007 el nombre de coreans havia baixat fins a 593.489.

Font: "Population and Households". A: *Japan Statistical Yearbook 2010*: <http://www.stat.go.jp/English/data/nenkan/1431-02.htm>.

Els ainu

L'any 2008 els ainu (pàg. 32) van ser per fi reconeguts de manera oficial pel govern japonès com un grup ètnic diferenciat. Per a més informació vegeu:

World Directory of Minorities and Indigenous Peoples - Japan: Ainu. 2008, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/49749cfe23.html>

L'any 2000 hi havia 1,7 milions d'estrangers residint al Japó d'una manera oficial, dels quals 635.000 eren coreans, 335.575 xinesos, 254.394 brasilers i 144.000 filipins (pàg. 36).

L'any 2007 el nombre d'estrangers que residien al Japó de manera oficial ascendia a 2,1 milions, dels quals 593.489 eren coreans, 606.889 xinesos, 316.967 brasilers i 202.592 filipins.

Font: "Population and Households". A: *Japan Statistical Yearbook 2010*: <http://www.stat.go.jp/English/data/nenkan/1431-02.htm>

Residents estrangers al Japó (pàg. 37)

Any	Coreà	Xinès	Brasilera	Filipí	Peruà	Estats Units	D'altres	Total
1990	687.940	150.339	56.429	49.092	10.279	38.364	82.874	1.075.317
2000	635.269	335.575	254.394	144.871	46.171	44.856	225.308	1.686.444
2007	593.489	606.889	316.967	202.592	59.696	51.851	321.489	2.152.973

Font: "Population and Households". A: *Japan Statistical Yearbook 2010*: <http://www.stat.go.jp/English/data/nenkan/1431-02.htm>

Terminologia: noms d'indrets geogràfics, noms propis i errates

- *Jomon* s'hauria d'escriure *Jōmon* (pàg. 13, línia 4). La transcripció que reflecteix més fidelment el nom original japonès i la seva conversió al *rōmaji* exigeix una pronúncia allargada de la *o* inicial (*ō*).
- *Tungu* s'hauria d'escriure *manxú-tungús* (pàg. 13, línia 8). Fa referència al grup de llengües que alguns antropòlegs relacionen amb la família altaica.
- *Sajalin* s'hauria d'escriure *Sakhalín* (pàg. 16). La transcripció al sistema fonètic català del nom rus *Сахалин* es correspon amb aquesta grafia.
- *Ewenqi* s'hauria d'escriure *Evenki* (pàg. 20). Es tracta d'un nom amb una forma ortogràfica tradicional en català, àmpliament reconeguda, acceptada i utilitzada segons es defineix en l'*Enciclopèdia Catalana*.
- *Manchukuo* s'hauria d'escriure *Manxukuo* (pàg. 21). Es tracta d'un topònim històric amb una forma ortogràfica tradicional en català, àmpliament reconeguda, acceptada i utilitzada.
- Pàg. 21 (línia 25). Falta un espai entre "Xina el". Es tracta d'un error tipogràfic.
- *Uzbek* s'hauria d'escriure *uzbeks* (pàg. 23, línia 11). Per a mantenir la coherència de la frase s'ha d'utilitzar el plural.

- *Hawaii* s'hauria d'escriure **Hawai** (pàg. 35, línia 11). Es tracta d'un topònim amb una forma ortogràfica tradicional en català, àmpliament reconeguda, acceptada i utilitzada.
- *Hyogo* s'hauria d'escriure **Hyōgo** (pàg. 37, línia 4). La transcripció que reflecteix més fidelment el nom original japonès i la seva conversió al *rōmaji* exigeix una pronúncia allargada de la *o* inicial (*ō*).
- *Tayik* s'hauria d'escriure **Tajik** (pàg. 46, quadre de grups ètnics de majoria musulmana a la Xina). La correspondència fonètica en català del nom original d'aquest grup ètnic centreesiàtic és més propera amb *j* que amb *y*.

Bibliografia

Referències bibliogràfiques actualitzades

Llibres i capítols de llibres:

* **Cao, H.** (ed.) (2009). *Ethnic Minorities and Regional Development in Asia. Reality and Challenges*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Estructurat en dues parts, una centrada en l'estudi del desenvolupament de regions habitades per grups ètnics minoritaris i una altra dedicada a la reflexió entorn de la mobilitat i l'urbanització dels grups ètnics, les diferents contribucions del llibre analitzen la realitat actual de diversos grups poblacionals de l'Àsia oriental fent especial atenció a les minories xineses.

Christiansen, F.; Hedetoft, U. (editors) (2004). *The Politics of Multiple Belonging: Ethnicity and Nationalism in Europe and East Asia*. Hants: Ashgate.

Culas, Ch.; Robinne, F. (2009). *Inter-Ethnic Dynamics in Asia: Considering the Other through Ethnonyms, Territories, and Rituals*. Londres / Nova York: Routledge.

* **Kolig, E.; Angeles, V. S. M.; Wong, S.** (2009). *Identity in Crossroads Civilisations. Ethnicity, Nationalism, and Globalism in Asia*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

El llibre planteja la necessitat de redefinir la comprensió de la identitat i el nacionalisme a l'Àsia oriental a partir de l'estudi de diferents casos –com la Xina i el Japó– en què, com a conseqüència del fenomen de la globalització, les poblacions han experimentat importants canvis econòmics, polítics, socials i culturals tant des del punt de vista col·lectiu com individual.

Cal destacar també que alguns enllaços que apareixen en la bibliografia que teniu al final del mòdul "Diversitat ètnica i formes de vida a l'Àsia oriental" no estan actualitzats:

Gladney, D. (1998). "Internal Colonialism and China's Uyghur Muslim Minority". *X ISIM Newsletter* (núm. 1).

L'enllaç ha canviat: https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/1887/11957/1/news1_1.pdf

Gladney, D. (2002). "Alterity Motives". *China Inside out Project*. European University Budapest.

Aquest article ja no és accessible en línia, ja que s'ha publicat el llibre: http://books.google.com/books?id=icZJN0wYPcC&hl=es&source=gbs_navlinks_s

Pàgines web d'interès

UNESCAP (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific) Publications: <http://www.unescap.org/esid/psis/publications/index.asp>

Cal destacar la publicació quadrimestral *Asia-Pacific Population Journal*: <http://www.unescap.org/esid/psis/population/journal/index.asp>

Cal destacar que la pàgina web de Dru Gladney que teniu recomanada al final del mòdul "Diversitat ètnica i formes de vida a l'Àsia oriental" està pràcticament desmantellada.

Les fotos de Xinjiang i els enllaços a pàgines web sobre els uigurs ja no són accessibles. Podeu trobar més informació a:

About Xinjiang: <http://www.aboutxinjiang.com/>, que inclou un llibre en línia sobre l'Islam a la Xina, <http://www.aboutxinjiang.com/zt/Islam/>

Uyghur American Association: <http://www.uyghuramerican.org/>

